**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ**
**2020-2021 ÖĞRETİM YILI İDARE HUKUKU DERSİ FİNAL SINAVI**
**( Çift Numaralı Öğrenciler İçin) 31.05.2021, 13.00**

*Sınav süresi **120 dakikadır**. Cevapların idare hukukunun ilgili temel kavramları kullanılmak suretiyle gerekçeli olması aranır. Cevap kağıdı bakımından sınırlama yoktur.*
*Cevap kağıtlarınızı sınav süresi sonunda 15 dakika içerisinde sisteme yüklemeniz gerekmektedir.*
*Mevzuat ve kaynak kullanımı serbesttir. Başarılar dileriz.*

## OLAY

**I.** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından Rüzgar A.Ş.'ye Yalova bölgesinde rüzgar enerjisine dayalı elektrik üretim santrali (RES) kurmak üzere lisans verilmiştir. Şirketin RES'i kuracağı alan orman niteliğinde arazi içerisinde kalmaktadır. Bu kapsamda RES kurabilmek için arazi kullanım izni alması gereken Rüzgar A.Ş., ormanlık alana ilişkin kullanım izni vermeye yetkili Tarım ve Orman Bakanlığına iletilmek üzere usulüne uygun olarak Yalova Orman İşletme Müdürlüğü'ne başvuruda bulunmuştur. Bakanlıkça, Rüzgar A.Ş.'ye verilen izin karşılığında, Orman Kanunu ve ilgili Yönetmelik uyarınca *"ağaçlandırma bedeli"* talep edilmiştir. Bu bedelin yanında ayrıca, Orman Genel Müdürlüğü tarafından çıkartılmış "Rüzgar Enerji Santralleri İzinlerinde Ayrıca Alınacak Ağaçlandırma Bedeli" konulu genelge uyarınca, şirketin RES kuracağı alanın "*ormanların daha çok zarar görebileceği kategoride yerlerden"* olması sebebiyle "*ek ağaçlandırma bedeli"* istenilmiştir. Her iki bedeli de ödeyen Rüzgar A.Ş., sonrasında ilgili genelgenin ve bu genelgeye dayanılarak *"ek ağaçlandırma bedeli"* istenmesine ilişkin işlemlerin iptali için dava açmıştır.

**II.** İlgili ağaçlandırma bedelleri yanında Bakanlık, Rüzgar A.Ş.'den arazi kullanım süresi boyunca her yıl ödenmek üzere *"arazi izin bedeli"* talep etmiştir. Şirket, izin başvurusunda bulunduğu tarihte yürürlükte olan ilgili Kanun maddesinde yer alan; "*yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinden alınacak arazi kullanma izin bedellerinin yatırım dönemi için yüzde 50 indirimli olarak alınacağı*" hükmünden yararlanarak arazi izin bedelini yıllık olarak ödemeye başlamıştır. Santralin inşa çalışmaları devam ettiği sırada söz konusu kanun maddesinde değişiklik yapılarak *"yatırım ... dönemlerinde ... kullanma izni bedellerine yüzde seksenbeş indirim uygulanacağı*" kabul edilmiştir. Rüzgar A.Ş., kanun değişikliğiyle getirilen indirimlerin değişiklik tarihinden itibaren kendisine de uygulanması istemiyle Bakanlığa başvuruda bulunmuştur. Ancak Bakanlık tarafından bu talep, "*kanun düzenlemesinde iyileştirici hükümlerin daha önce verilmiş izinlere de uygulanacağına dair bir hüküm bulunmadığı*" gerekçesiyle reddedilmiştir.

**III.** Şirket tarafından santralin inşa çalışmalarının devam ettiği süreçte, Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın *"söz konusu alana yerleştirilecek 76 metre yüksekliğindeki 18 adet türbinin uçuş emniyeti açısından tehlike oluşturacağı ve bu sebeple santral sahasının değiştirilmesi gerektiği"* yönündeki talebi üzerine, santral sahası orman içinde doğu yönüne kaydırılmak durumunda kalınmış; bu nedenle santral kurulumu lisansta belirlenen süre içinde tamamlanamamıştır. Bunun üzerine EPDK tarafından, *"santralin lisansta belirtilen inşaat süresi içinde tamamlanamaması"* dolayısıyla Rüzgar A.Ş.'ye verilmiş olan üretim lisansı iptal edilmiştir.

**IV.** Yalova ili Kirazlı köyünde sık sık elektrik kesintileri yaşanmakta olup, ilgili idareye yapılan başvurulara rağmen şikayet giderilememiştir. Köyde elektrik kesintisinin yaşandığı 10.05.2021 tarihinde köy sakinlerinden otuz beş yaşındaki (M), arızayı giderebileceği düşüncesiyle trafo direğine çıkmış; ancak yağan yağmurun da etkisiyle elektrik çarpması sonucu vefat etmiştir. (M)'nin eşi, *"trafo direğinde uyarı levhası ve direğe çıkışı engelleyecek parmaklık bulunmaması, bildirilen arızaların onarılmaması"* dolayısıyla idarenin sorumlu olduğu ve zararlarını tazmin etmesi gerektiğini düşünmektedir.

**V.** Orman İşletme Müdürlüğünde memur olarak çalışan (A) hakkında "rüşvet alma" isnadıyla yürütülen ceza yargılaması sonucunda verilen 4 yıllık hapis cezasının 2014 yılında kesinleşmesi üzerine, 657 sayılı Kanun'un 48/5 maddesindeki memurluğa alınma şartını kaybettiği gerekçesiyle (A)'nın memuriyetine son verilmiştir. 2015 yılında ceza davasının yargılamanın yenilenmesi yoluyla yeniden görülmesi neticesinde (A)'nın beraatine karar verilmiştir. Beraat kararı üzerine (A)'nın memuriyete dönme talebi boş kadro bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

## MEVZUAT

### 6831 Sayılı Orman Kanunu

**Madde 17 –**… (3) … enerji … tesislerinin …ve bunlarla ilgili her türlü yer ve binanın Devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında … gerçek ve tüzel kişilere bedeli mukabilinde … izin verilebilir.
**Ek Madde 5 –** … orman alanlarından yararlanma karşılığı alınacak bedel miktarlarının tespiti ve tahsiline ilişkin hususlar, Orman Genel Müdürlüğü tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

**Orman Kanunu'nun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği**

**Amaç ve kapsam - Madde 1** – (1) Bu Yönetmeliğin amacı … 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17/3 … maddesine göre verilecek izinlere ve bu izinlerden tahsil edilecek bedellere ait iş ve işlemleri düzenlemektir.
**Tanımlar ve kısaltmalar - Madde 3** – (1) Bu Yönetmelikte geçen;
ö) … izin: Bu Yönetmelik hükümlerine göre … amacı doğrultusunda kullanılmak üzere verilen izni, … ifade eder.
**Alınacak bedeller - Madde 8** – (1) Verilen … izinlerde …; a) Ağaçlandırma bedeli, b) Arazi izin bedeli … alınır.
**Bedellerin tespiti - Madde 9** – (1) Alınacak bedellerden;
a) Ağaçlandırma bedeli; … Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından … tespit edilen 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin 294 gün/hektar katsayısıyla çarpımı sonucu belirlenen ağaçlandırma birim hektar bedelinin, izin alanı ile çarpımı sonucu, … bulunur. …
(3) Bu bedellerden arazi izin bedeli her yıl, diğer bedeller izin başlangıcında bir defaya mahsus defaten alınır.

**Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği**

**Yaptırımlar ve lisans iptali - Madde 27** – … (2) Üretim lisansı, mücbir sebep halleri … dışında üretim tesisinin ilgili lisansta belirlenen inşaat süresi içerisinde kurulmaması … hallerinde iptal edilir.
**Madde 35 –** (2) Bir olayın mücbir sebep hali sayılabilmesi için; olaydan etkilenen tarafın gerekli özen ve dikkati göstermiş ve tüm önlemleri almış olmasına karşın olayın önlenemeyecek, kaçınılamayacak ve öngörülemeyecek olması ve bu durumun etkilenen tarafın ilgili mevzuat kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesini engellemesi gerekir.
(3) Aşağıda belirtilen haller, bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla, mücbir sebepler olarak kabul edilir: a) Doğal afetler ve salgın hastalıklar, b) Savaş, … seferberlik halleri, c) Grev, lokavt veya diğer memur ve işçi hareketleri.

**657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu**

**Genel ve özel şartlar - Madde 48** – Devlet memurluğuna alınacaklarda aşağıdaki genel ve özel şartlar aranır. (5) … affa uğramış olsa bile … rüşvet … suçlarından mahkûm olmamak.
**Memurluğun sona ermesi - Madde 98** – Devlet memurlarının b) Memurluğa alınma şartlarından her hangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan her hangi birini kaybetmesi; … hallerinde memurluğu sona erer.

## SORULAR

**1)** Orman Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan *"Rüzgar Enerji Santralleri İzinlerinde Ayrıca Alınacak Ağaçlandırma Bedeli"* konulu **Genelge** ve bu genelgeye dayanılarak **"ek ağaçlandırma bedeli istenmesi"** işlemlerinin hukuka uygunluğunu yukarıda verilen Orman Kanunu ve ilgili Yönetmelik maddeleri kapsamında ayrı ayrı değerlendiriniz.

**2) a)** Rüzgar enerji santralleri için getirilmiş olan ***yatırım teşviklerinin*** idari faaliyetler bakımından niteliğini tespit ederek; Şirket'in "arazi kullanma izin bedellerinde indirim yapılmasına ilişkin kanun değişikliği"nin kendisine de uygulanması talebiyle yaptığı başvurunun Bakanlık tarafından reddedilmesinin hukuka uygunluğunu değerlendiriniz.

**b)** Yatırım devam ederken Bakanlık tarafından ekonomik gerekçeler ileri sürülerek teşviklerin sona erdirilmesine karar verilmesi hukuka uygun olur mu? Faaliyete hakim olan ilkeleri de dikkate alarak açıklayınız.

**3)** EPDK'nın "*santralin lisansta belirtilen inşaat süresi içinde tamamlanamadığı"* gerekçesiyle Rüzgar A.Ş.'ye verilen üretim lisansını iptal etmesinin hukuka uygun olup olmadığını yukarıda verilen mevzuat çerçevesinde işlemin unsurları bakımından değerlendiriniz.

**4)** (M)'nin vefatı dolayısıyla eşi, idarenin sorumluluğu yoluna gidebilir mi? İdarenin sorumluluğunu azaltan veya kaldıran halleri dikkate alarak açıklayınız.

**5)** (A)'nın memuriyete dönme talebinin reddi kararının hukuka uygun olup olmadığını gerekçeli olarak açıklayınız.